

Eesti keele B1-taseme eksamiks ettevalmistav koolitus

Täienduskoolitusasutuse nimi	Kuressaare Täiskasvanute Gümnaasium
Õppekava nimetus	Eesti keele B1-taseme eksamiks ettevalmistav koolitus
Õppekavarühm	Keeleõpe
Õppe kogumaht (akadeemilistes tundides)	Õppe kogumaht on 240 akadeemilist tundi, millest 166 on auditoorset ja 74 akadeemilist tundi iseseisvat tööd.
Õppekava koostamise alus	Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine. Sõsarväljaanne 2023. Iseseisev keelekasutaja: B1- ja B2-taseme eesti keele oskus. Töögrupp Anu-Reet Hausenbergi juhtimisel, 2008. Euroopa keelemapp. Keeleseadus.
Õppe alustamise tingimused	Õpinguid võib alustada isik, • kelle emakeel ei ole eesti keel; • on läbinud eesti keele koolituse keeletasemele A2 viimase kahe aasta jooksul ja on sooritanud riikliku A2-taseme eksami 60% või rohkem; • on sooritanud riikliku B1-taseme eksami tulemusele alla 50%. • A2-taseme eksami sooritamise puudumisel on koolitav eelnevalt tutvunud keeleoskustasemete enesehindamise skaalaga ja läbinud suulise vestluse koolitajaga ja sooritanud testi. Test koostatakse lähtuvalt A2 taseme õpiväljunditest, kasutades selleks HARNO materjale ning õpikut “Tere jälle!” (I.Mangus ja M.Simmul). Test loetakse sooritatuks kui õppija on sooritanud testi vähemalt 60%. Testi tegemine on õppimist alustajatele tasuta.
Õppe-eesmärk	Koolituse eesmärk on koolitavate eesti keele oskuse arendamine A2-tasemelt B1-tasemele. Koolituse läbinu on saanud ettevalmistuse eesti keele B1-taseme eksamiks.

	Keeleoskustase peab vastama Euroopa keeleõppe raamdokumendile. Koolitus on õpiväljundipõhine.
Õpiväljundid	Koolituse tulemusel õppija omab ettevalmistust B 1-taseme eesti keele eksami sooritamiseks. Koolituse läbinud õppija on omandanud baassõnavara umbes 4450 sõna ulatuses ja oskab neid kasutada erinevates elusituatsioonides. Õppija teab eesti keele B1-taseme eksami ülesehitust ja vormi ning oskab lahendada eksami tüüpülesandeid. KUULAMINE Koolituse läbinud õppija: Toob välja vajaliku info ja teksti põhisisu selges tavakõnes esitatud tuttavale teemal (näiteks perekond, töö, kool, haridus, vaba aeg, loodus jne). RÄÄKIMINE Koolituse läbinud õppija: 1. Rakendab omandatud sõnavara, räägib talle tuttavale, huvitavale või olulisel teemal, avaldab oma arvamust, nõustumist või mittenõustumist (näiteks perekond, töö, haridus, hobid, vaba aeg, reisimine, keeleõpe jne); 2. Suhtleb edukalt praktilistes olukordades (olmesfäär, teenindus, igapäevasuhtlus jne). Vestleb ettevalmistuseta tuttavale või huvitavale teemal. LUGEMINE Koolituse läbinud õppija: Toob välja loetu peamise mõtte otsesõnalistest ja faktipõhistest tekstidest (ajalehed, ajakirjad, reklaamtekstid, avalikud sildid, teated, kirjeldused). KIRJUTAMINE Koolituse läbinud õppija: 1. Kirjutab tuttavale teemal isikliku kirja, jutu, uudise või teate, milles kirjeldab oma kogemusi ja muljeid; 2. Täidab korrektselt küsimustiku, mis hõlmab teavet tuttavale teemal.
Õppesisu	Igas tunnis koolitusel osaleja praktiseerib kõiki põhilisi keele osaoskusi. Intensiivses kõnekeele praktikas arendab korrektse kõnekeele harjumusi. Uute sõnade ja grammatiliste konstruktsioonide kasutamisel suurendab enda sõnavara, toetudes spetsiaalselt modelleeritud küsimustele, keelesituatsioonidele, rollimängudele ja suhtlemisele.

	Koolitusel osaleja arendab kõiki osaoskusi: lugemis-, kuulamis-, kirjutamis- ja kõnelemisoskust. Õppeprotsessi käigus saab õppija kasutada erinevaid kommunikatiivseid aktiivõppe meetodeid, nagu näiteks rühma- ja paaristööd, rollimängud, suhtlemissituatsioonid. Õppimine põhineb aktiivsel suhtlemisel eesti keeles. LÄBITAVAD TEEMAD: 1. Endast ja teistest rääkimine: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • end soovitud määral võrdlemisi põhjalikult tutvustada ja sarnastest tutvustustest aru saada; • esitleda teisi sobival viisil, kasutades tiitleid, nagu oludes viisakas, ning mõista sarnaseid esitlusi, osates kuulda ja kasutada enamikku eesti nimesid; • rääkida endast ja teistest olukorras sobival määral ja viisil ning asjakohaseid fakte esitada või küsida; • kirjeldada perekonna koosseisu ning tutvustada üldiselt oma asutust ja töökollektiivi; • kirjeldada oma haridust, elukutset, ametit, hoiakuid, huvivaldkondi ja -alasid, samuti neid hinnata. 2. Haridustee ja koolitee: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • küsida vestluskaaslase hariduse ja koolitee kohta ning vastata ise küsimustele; • jutustada oma koolitööst, kooliajast, õppimisest. 3. Elukutse, amet ja töö: Keelekasutaja suudab B 1-tasemel: • jutustada oma elukutsevalikust;
--	--

	• hankida ja anda infot enda või teiste ameti ja töökoha kohta; • esitada vestluspartnerile küsimusi töö ja elatise teenimise kohta ja vastata samalaadsetele küsimustele; • kirjeldada oma tööpäeva või mingit juhtumit selles; • eesmärgipäraselt rääkida ja kirjutada rutiinse tööülesandega seotud teemadel. 4. Teenindus ja kaubandus: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • hankida nii vahetult suheldes kui ka telefonitsi ja Interneti teel infot avaliku teeninduse kohta, anda seda infot teistele edasi või aidata seda saada; • selgitada oma pöördumise põhjust. 5. Sisseostud ja hinnad: • hankida ja jagada infot igasuguste poodide, nende asukoha ja lahtiolekuaja, seal pakutavate kaupade, nende hinna ja maksetingimuste kohta; • kirjeldada kaupa ja selle ostuvõimalusi, jutustada ostudest. 6. Igapäevaelu, kodu ja kodukoht: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • kirjeldada oma pere elu kodus, tööl ja koolis, küsida samasugust infot teistelt ja mõista vastuseid; • hankida teavet elamistingimuste, elulaadi jms kohta ning vastata ise küsimustele; • võtta osa igapäevaelu korraldamisest; väljendada oma arvamust kodu ja kodukoha plusside ja miinuste kohta;
--	--

	• kutsuda külalisi ning külaskäigul nendega viisakusvestlust arendada; • kirjeldada oma kodukohta ja selle ümbrust, kodu ja majapidamist; • jutustada oma päevast ja küsida samasugust infot teistelt; • rääkida oma lähedastest ja ise küsimusi esitada. 7. Vaba aeg, harrastused ja meelelahutus: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • küsida teistelt vaba aja sisustamise viise ja konkreetseid plaane, meelelahutuslikke, kultuurilisi, tervislikke harrastusi; • vastata ise samadele küsimustele; • hankida teavet oma vaba aja sisustamise üldiste ja kohalike võimaluste kohta; • jutustada lõõgastushetkest; • kirjeldada vaba aja veetmisega seotud sündmusi. 8. Söök ja jook: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • hankida ja anda infot igasuguste söögi- ja joogikohtade asukoha, lahtiolekuaegade, stiili, hinnaklassi, klientuuri jms kohta; • küsida, tellida ning pakkuda sööki ja jooki; • küsida teenindajalt, müüjalt või vestluskaaslaselt infot mingi kindla toidu või joogi kohta ning anda ise sellist infot; • aru saada reklaamist. 9. Enesetunne ja tervis: Keelekasutaja suudab B1-tasemel:
--	---

	• juhatada inimesi sobival moel tualettruumidesse vms kohta ning paluda ise vastavat teavet ja luba; • teatada oma halvast enesetundest; kirjeldada abistajale oma enesetunnet või teise abivajaja seisundit; • kirjeldada isikliku hügieeniga seotut ja hankida vajaminevat. 10. Keskkond. Ilm. Loodus: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • hankida infot piirkonna, asula, koha, loodusobjekti kohta, samuti looduse, keskkonna kaitse, ilmaolude jms kohta ning kõnealust infot jagada; • kirjeldada oma kodukohta, selle loodust ja vaatamisväärsusi, jutustada enda jaoks oluliste paikade geograafilistest ja kultuurilistest iseärasustest ning selgitada suhtumist neisse; • kirjeldada olusid, ilmastikku, kliimat, kohalikule aastaajale tüüpilist või konkreetse ajahetke ilma; küsida teed ja juhatada seda; • aru saada ilmateatest nii suuliselt kui kirjalikult; lugeda kaarte, skeeme, infovoldikuid jms. 11. Reisimine, transport, vaatamisväärsused: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • hankida ning anda infot ja soovitusi reise ja matkade kohta; kasutada ühistransporti, teha end arusaadavaks liikluses, töö- ja turismireisil ning riigipiiri ületamisel; • kirjeldada kohta, piirkonda või vaatamisväärsust ja küsida sellekohast infot; • jutustada reisielamusest või reisikirjast. 12. Inimeste suhted ühiskonnas:
--	---

	Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • kirjeldada oma sõpra või sõpruskonda; • jutustada oma rühmituse või organisatsiooni eesmärkidest, tegevusest ja meeldejäävatest sündmustest. 13. Kultuur, keeled ja keeleõpe: Keelekasutaja suudab B1-tasemel: • hankida ja jagada infot Eesti kultuuri või selle huvipakkuvate valdkondade kohta; • leida teavet kultuurisündmuste, neil esinejate jms kohta; • kirjeldada kultuurisündmust.
	OMANDATAVAD KEELETEADMISED: • Nimisõnad: nimisõna ainsuse ja mitmuse põhikäänded; käänete mitmuse moodustamine; vokaallõpuline mitmuse osastav; mitmuse osastava sihitise käänded ainsuses ja mitmuses; nimisõna osastava käände mitmuse moodustamine ja kasutamine koos sõnadega palju/vähe, suur valik/väike valik, osa/enamus, rohkesti jm.; sise- ja väliskohakäänded; lõpetamata ja lõpetatud tegevus; sisseütleva käände lühike vorm. Sünonüümid, antonüümid. Liitsõnade moodustamine ja käänamine. • Tegusõnad: tegusõna pööramine isikulises tegumoes; tegusõna ajad: liht-, täis- ja enneminevik; põhilised kõneviisid (kindel, tingiv, käskiv, kaudne) ning üksikud möönva kõneviisi vormid; umbisikuline tegumood; liht- ja ühendverbid; modaalverbid; ma- ja da-infinitiivi kasutamine; tegusõna põhivormid ja nendest moodustatavad teised vormid; tegusõna reksioonid; olulisemad reksioonierinevused; eitus. • Omadussõnad: omadussõna võrdlusastmed ja käänamine. • Arvsõnad: põhi- ja järgarvsõna käänamine; põhi- ja järgarvsõna ühildumine nimisõnaga. ortograafia põhireeglid.

	● Asesõnad: isikulised ja küsivad ning siduvad asesõnad. ● Kesksõnad: kesksõna (-v, -tav, -nud, -tud) täiendina. ● Muutumatud sõnad: sidesõnad (liht- ja liitlauses); kaassõna (ees- ja tagasõna) kasutamine; määrsõnad: aja-, viisi- ja kohamäärsõnad; määrsõna võrdlusastmed. ● Lauseõpetus: sõnade järjekord lauses; nimetav, omastav ja osastav sihitisena; küsisõnad. ● Õigekiri: olulisemad kokku- ja lahkukirjutamise juhud; suur ja väike algustäht; võõrsõnade ja võõrnimede õigekirjutus; vene pärisnimede kirjutamine eesti keeles; kirjavahemärgid, sh otsekõne puhul.
Õppekeskkond	Koolitus toimub rühmades ja õpperuumis, kus on keeleõppe õpiväljundite saavutamiseks toetav õppekeskkond koos vajaliku õppematerjali, sisustuse ja tehniliste abivahenditega. Koolitusklassid asuvad Kuressaares aadressil Garnisoni 16. Õppetöö läbiviimiseks on kolm ruumi, mis on koolitusklassidele vastavalt varustatud arvuti-, digitaalse tahvli-, projektori- ja pabertahvliga, lisaks riuliga õppematerjalide tarbeks. Mööbel on kergesti ümberpaigutatav grupitööde tarbeks. Lisaks õpperuumidele on avatud kontoriruum koos paljundusmasina- ja printeriga. Ruumid vastavad tervisekaitse- ja ohutusnõuetele. Ruumid on ligipääsetavad ratastooliga.
Metoodika	Õppe planeerimisel lähtutakse B1- taseme eripärast ja arvestatakse õppijate vajadusi. Kursuse eesmärk on kõikide osaoskuste arendamine: arusaamine kuulamisel, mõistmine lugemisel, suhtlusoskused ja kirjutamine. Põhiliseks meetodiks on kommunikatiivne meetod. Kasutatakse erinevaid aktiivõppemeetodeid sh rollimängud, simulatsioonid, õppemängud. Kõnelemisoskuse arendamiseks kasutatakse paaris- väikegrupi või rühmatööd (seejuures aeg-ajalt partnereid vahetades), nt pildi kirjeldamine ja võrdlemine, infolüngaga ülesanded, rollimängud erinevates elulistes situatsioonides, kaaslaste intervjuerimine, lühimonoloogid, äraarvamismängud, soravusharjutused jne. Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse erinevaid foneetilisi harjutusi, etteütlust, ankeedi-, lünkteksti-, küsimustiku täitmist

	kuuldu põhjal, lühivideosid, laule, erinevate veebipõhiste keeleõppeprogrammide kuulamisülesandeid nii auditoorsetes tundides kui iseseisva tööna. Lugemisoskuse arendamiseks kasutatakse erinevaid valiklugemise ülesandeid (nt spetsiifilise info leidmine erinevatest tekstidest, sõiduplaanidest, kuulutustest ja teistest infoallikatest), teksti põhjal küsimuste esitamine, vastamine, piltide järjestamine, õige-vale vastuse valimine, õige valikvastuse leidmine. Kirjutamisoskuse arendamiseks kasutatakse andmete kopeerimist, sobitamist- ja sorteerimisülesandeid, ankeetide täitmist, mudelkirjutamist (teated, sõnumid, kirjad). Lisaks õpikute materjalidele kasutatakse nii veebipõhiseid kui paber kandjal olevaid autentseid materjale (kaupluste reklaamlehed, sõiduplaanid, retseptid, kuulutused, kavad, plaanid).
Iseseisev töö	Iseseisva töö eesmärk on kinnistada õpitut, valmistuda uue teema käsitlemiseks, arendada iseseisva töö oskusi. Iseseisva töö tulemusena valmivad teemakohased suulised esitlused, samuti loetakse iseseisvalt teemakohaseid tekste (jutustused, faktiteavet edastavad tekstid jms) ning tehakse erinevaid grammatika- ja kirjutamisharjutusi. Iseseisvat õpet toetab veebipõhine interaktiivne keeleõpe (nt https://www.keeletee.ee/). Õpilased saavad tagasisidet iseseisvate tööde kohta nii õpetajalt kui ka kaasõppijatelt.
Õppematerjalid	PÕHIÕPIK: M. Simmul, I. Mangus “Tere taas!” TÄIENDAVAD ÕPIKUD (kasutame valikuliselt): M. Pesti, H. Ahi “E nagu Eesti”. L. Kingissepp, M. Kitsnik “Naljaga pooleks”. M. Kitsnik “Eesti keel. B1, B2”.

	VAJADUSEL KASUTATAV LISAMATERJAL: M. Loodus (1999) „160 eesti keele harjutust“. A. Valmis, L. Valmis (2007) „Lihtne eesti keele grammatika“. I. Amontova, O. Ivanova (2009) „Eesti keele ülesanded, teemad, tekstid. Põhikoolile“. P. Reins, H. Pajupuu (2001) „Eesti keele harjutustest. Kesktase ja muukeelne gümnaasium“. LISAETTEVALMISTUS EKSAMIKS: P. Alp (2011) „Eesti keele B1-taseme eksam. Käsiraamat“. B1-taseme eksami näidisülesanded internetist: www.innove.ee B1-taseme eksami vestluskaardid
Täiendav elektrooniline õppematerjal	www.keeletee.ee www.harno.ee https://sonaveeb.ee http://keelevaeb.ee http://www.eki.ee/dict/evs/ http://www.innove.ee/et/eesti-keele-tasemeeksamid
Lõpetamise tingimused	Eesti keele oskus vastab Euroopa Keelemapi B1 tasemele: suuline vestlus ja kirjalik koolituskeskuse sisene lõputest tõestab B1 õpiväljundite omandamist. Lõputest pannakse kokku õppematerjalides mainitud lisamaterjalide põhjal. Test hõlmab kirjutamist, kuulamist, lugemist ja rääkimist vastavalt läbitud teemadele. • Edukalt on kursuse läbinud need, kes on lõputestis 100 punktist saanud vähemalt 60 punkti ja on esitanud kursuse jooksul kõik kodutööd. Neile väljastatakse tõend, kuhu märgitakse kinnitus koolitusel osalemise kohta ja lõputesti tulemused osaoskuste kaupa. • Õppijad, kes ei saavutanud õppetulemusi või osalesid täienduskoolitusel vähem kui 75% koolitusmahust

	saavad tõendi, mis kinnitab koolitusel osalemist ja auditoorsete tundide arvu. • Õppijatele, kes puudusid rohkem kui 25% õppetööst, dokumenti koolituse läbimise kohta ei väljastata.
Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- ja töökogemuse kirjeldus	Kursust läbi viival õpetajal on õpetaja kvalifikatsioon ja täiskasvanutele eesti keele õpetamise kogemus või mitte-eestlastele eesti keele õpetamise kogemus.

Koostajad: Maren Asumets, Ave Jõgi